

KVINNORNAS TIDNING

N:o 21. 2:dra årg.

21 Maj 1922.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiafdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: — 1/2 år Kr. 3:75.
Lösnummer 20 öre.
F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Stenar i vägen!
Hemmets kvinna. Av Louise Bergh.
Det är en lång, lång väg — — —
Skolkommissionens förslag till reformering av det svenska skolväsendet. Av Thyra Kullgren.
Hos pantlånaren. Av Crayon.
Hur jag skulle tycka om att vara man? Av Julie Gram.
Teaterspalten.
Förklarad vänskap.
Andras affärer. Av "En kvinna vid vägen".
Hon som vågade.
Bortskämda barn.
Hälsövärd.
Aforismer.
Kvinnan som ville dö.
M. m.

Stenar i vägen

Sammansatta stats- och lagutskottet har föreslagit den ändringen i k. m. s. förslag till lag om kvinnors behörighet till statstjänst, som av k. m. s. föreslagent skola träda i kraft den 1 januari 1923, att denna icke skall träda i kraft förrän bestämmelser fastställts rörande kvinnliga befattningshavares löner och pensioner. Utskottet motiverar denna ändring med att under det provisorium, som enligt k. m. s. förslag skulle uppstå intill dess löne- och pensionsbestämmelser fastställts, kvinnor skulle få samma lön som män sedan de lägre lön. Om principen lika lön för lika arbete icke godtagas vid den definitiva löne- och pensionsregleringen i fråga om befattningar, för vilka nu olika löner äro fastställda för män och kvinnor, skulle det också kunna inträffa att, om kvinnan utnämnes till dylika befattningar, som förut varit reserverad för män, skulle hon få samma lön som man men annan kvinnlig befattningshavare, med i stort sett sammanfallande arbete lägre lön.

Reservationer ha anförts av en del riksdagsmän, som anse att behörighetslagen icke bör antagas förrän i samband med fastställandet av löne- och pensionsbestämmelserna och därför yrka avslag på propositionen. Skulle denna emellertid bifallas, yrkas, att kvinna icke skall vara behörig till domareämbete, för vilket fordras lagkunskap, eller till tjänst förordnad med chefsbefattning. Det finnes, som synes, många sätt på vilka man hoppas kunna förebygga uppfyllandet av kvinnornas förhoppningar på den likställighet i arbetet, reformen gäller, och vars rättvisa princip är oomtvistlig.

AFORISMER

En allsidigt utvecklad, harmonisk karaktär kan ej bildas, utan att förmågan av vänskap odlas.

O. S. Marden.

Det är lättare att lära känna människan i allmänhet, än att lära känna en särskild människa.

F. de la Rochefoucauld.

Hemmets kvinna.

Av Louise Bergh.

Någon berömd författare har sagt, att den människa, som i sitt liv ej har ett minnas en mor, den är fattigare än någon annan. Det ligger en stor allmängiltig och evig sanning i detta. Den dag det bakom det samhälle som arbetar ute i det offentliga livet ej skulle finnas den sammanhållande och förnyande kraft, som arbetar i hemmet, skulle samhället bit för bit, d. v. s. individ för individ undermineras och falla sönder.

Hemmets kvinna — hon synes ej så mycket, men hon finns i allt. I skon som blänker, i kragen som lyser bländande vit, i kindernas färg och hull, i det ständiga förnyandet dag efter dag. Hon finns i de tusen si-onom tusen hemmen, vilkas fönsterrader skänka trevnad och poesi åt den i övrigt ofta karga stadsbilden. Välj på måfå ett sådant hem, ring på dess dörr! Bakom den möter du det kvinnliga arbetets och den kvinnliga omvårdnadens helgedom.

Varje sak blänker, där doftar av renhet och värme. I varje småsak spåras den ordnade handen — spåras och spåras ändock ej, ty allt ser så naturligt, så självfallet ut, som skulle det alltid stå så alldeles av sig själv och utan någon möda. Kläderna i tamburen som hänga borstade och fina på sina hängare, det gnistrande klara spegelglaset som ett ögonblick återger din bild, doften av friskhet och renhet över mottagningsrummet, blommorna som prunka friska, lamporna som utsända ett skinande ljus under sina dämpande skärmar, middagsbordet med sina prydliga kuvert, sitt strålände silver, sina blänkande glas, govens klara mattor, så klara som hade morgondagen fallit över deras brokiga vävnad, sovrummens behagliga prydlighet, kökets glänsande arsenal — ack, allt detta är ju så naturligt och måste ju alltid vara så!

Så länge den tysta, stilla kraften verkar, är det även så, och ingen tänker på att det kunde vara annorlunda. Nej, ingen tänker ett enda ögonblick på att denna ensemble, som förefaller att vara ett en gång för alla avslutat verk av möbelhandlare och tapetserare, representerar ett dagligt rastlöst arbete, en oavlatlig omtanke, ett aldrig svikande mångsträngt intresse, vars alla olika trådar sammanflyta i husmoderns hjärna och hand. Ingen utom en husmoder själv förstår, vad det betyder att hålla denna ensemble vid mak. Så många tusen steg — så mycket pysslande och sysslände — så lång, så relativt ändlös hennes arbetsdag är!

Men ingen räknar hennes steg eller väger hennes gärning. Man har den föreställningen att hemmet står så, alltid färdigt, alltid likadant, och att hon, som regerar där "sitter hemma" som en pärla i sin mussla eller bara "går hemma" och har tid till allt.

Först när något inträffar, som kanske för någon tid sätter hemmets bästa pjäs, husmodern, ur spelet — då först märks det vad hon betydligt. Och hur svårt, hur nästan omöjligt det är att få henne ersatt. Hur många krafters hjälp som måste påkallas för att

åtminstone får det väsentliga av hennes nedlagda arbete utfört.

Och vilken olust med ens över hela tavlans. Är detta samma tambur denna som nu doftar av matos och damm, och där kläderna hänga huller om buller, gråa och schaskiga? Är det samma mottagningsrum detta med sin patina av gråhet, med blommorna torkade i krukor och slaknade i vasarna och skräpande småsaker överallt. Är detta samma bord som nyss, detta med sina nu solkiga servietter, snackiga saltkar och tummade glas och tusen saker bortglömda vid dukningen och en mat som smakar som vore den tillagad i diskvatten? Är denna ettersalta sill inlagd i bittersur ättika släkt med den delikatess, som förut stod på detta bord? Är denna svarta säs och den sega steken, så seg att man behövde söndra den med såg, av samma slags djur, varav hon, som nu ligger överksam, kunde få en så delikat anrättning?

Mannen känner när han kommer hem att allt är på sned, men han är för litet inne i maskineriet att förstå, varpå det beror. Han ser bara i ytliga drag att något fattas och längtar efter den dag hon därinne i sjukrummet ändå skall kunna gripa in. Han längtar efter att få se henne komma in från köket med det rykande fatet i sina händer, längtar efter att se henne i stolen under eftermiddagslampan med sömnen i sina händer, längtar efter att se henne såsom barnens medelpunkt, under vars hägn han vet att de alla hava det gott.

Och utan alla övergångar begynna ånyo de tusen sinom tusen stegen, det omärkliga, oavlatliga, nervuppslutande sysslandet och pysslandet — de dagliga bekymren — det aldrig, aldrig vilande arbetet i ett hem, som trots teknikens och uppfinningarnas alla framsteg ännu är en så alltför gammalmodig och tungrodd apparat. Och det händer att hon stundom i sitt Martha-arbete låter händerna sjunka några sekunder och att i hennes ögon kommer en Marias fjärrskådande blick. Blicken av längtande och sökande — av längtan efter något för henne själv, för hennes eget innersta jag i utbyte mot allt detta hon dagligen gör för de sina — det otillfredsställda sökandet efter något skönt och stort — något skönare och större än denna dagliga materiella id som helt och fullt uppslukar henne — varvid hon stilla och innerligt finge glädjas.

Men den blicken ser ingen. Ur alla kvinnoögon i miljonerna av hem tränger den alltid någon gång, någon stund med uttrycket hos en fågel vilken pressas mot burens galler för att något ögonblick känna rymdens jublande frihet.

Denna frihet kommer aldrig för de flesta. Åren gå och arbetet växer — och alltmera och mera sällan trycker fågeln mot det galler som han dock vet aldrig skall ge vika.

Och en dag är det stilla och tomt i boet — ungarna äro utflugna, och de två makarna sitta ensamma kvar.

Men de som flugit ut ha tagit en

Det är en lång, lång väg — —

Ödet förde mig härom dagen tillsammans med ett sällskap självförsörjande kvinnor, vilka avhandlade lönefrågan. Diskussionen hade tydligt gått en god stund och närmade sig nu slutet.

En av debattörerna talade varmt om vikten av grundlig yrkesutbildning, vilken hon ansåg som den trolldomen, vilken med visshet skulle komma portarna till framgångens land att springa upp på vid gavel för kvinnorna.

— Ja, sade en av de andra, utbildningen har naturligtvis sin stora betydelse, men det är nog mycket annat som också måste till. Vi kunna t. ex. aldrig komma någon vart så länge arbetets penningvärde bestäms av könet. Jag är föreståndarinna för en stadsunderstödd bildningsinstitution. Platsen kräver god allmänbildning och omfattande specialinsikter, organisationsförmåga och ledaregenskaper. Det är en verkligt krävande befattning. Till institutionen höra även tre kvinnliga biträden och en manlig vaktmästare.

Denne vaktmästare, som har att städa lokalerna och sopa gatan hade länge den högsta lönen vid institutionen! Förklaringen — han var man! Först de senaste åren och efter oerhört långa och besvärliga löneunderhandlingar utkwitterar jag som föreståndare högre lön än vaktmästaren! Vi sutto tysta.

Så sade någon: — Vi kvinnor ha haft det mycket svårt, men det börjar dock ljusna. Något sådant skulle inte kunna förekomma nu.

Då log jag.
— Jag är postexpeditör, sade jag. Man blir inte det, som ni vet, utan goda skolkunskaper och specialutbildning. Jag har ett forcerat, pressande arbete, miljoner kronor gå genom mina händer. Jag alternerar i arbetet med en ogift manlig kamrat, vi hava samma allgiganden, utföra alldeles

oförgånglig syn med sig i sin själ av henne, som var deras barndoms och uppväxtårs försyn. Långt in i sena ålderdomen känna de ännu handen som straffade och smekte — höra stegen som gingo i hemmets salar — känna den utsägliga ömheten och omvårdnaden som utströmmade från henne — hemmets genis.

Hemmets genis, som det samhälle som i dag är och den mänsklighet som kommer icke kunna mista. Men som vi för att få behålla måste låta bördorna för i anslutning till en överansträngd och överretad tidskrav. Liksom männen ute i det dagliga brödförvärvets kamp gjort vägen lättare för familjeförsörjaren, så skola även kvinnorna, som kämpa därute, söka att genom social medbestämmanderätt, genom praktiskt och rationellt ingripande på alla de områden som kunna gagna hemmens renässans söka att jämna vägen för hemmets kvinna — generationernas moder, den tigande i församlingen, vilkens många tysta önskemål om en lättad arbetsbörda, är ett av de problem, som det småningom blir en nödvändighet för det moderna samhället att lösa.

Skolkommissionens förslag till reformering av det svenska skolväsendet.

Av Thyra Kullgren.

Nyårsafton 1918 tillsattes av dåvarande statsrådet Rydén den skolkommission, som nu i maj 1922 framkommit med sitt principbetänkande med i vissa fall rent revolutionerande förslag för det svenska undervisningsväsendets ordnande. I ett utförligt anförande till statsrådsprotokollet gav statsrådet bestämda direktiv för arbetet. Såsom en första grundläggande princip skulle gälla, att skolväsendet i sin helhet skulle i organisatoriskt avseende utgöra en sammanhängande enhet med folkskolan såsom den grund, på vilken övriga läroanstalter, organiskt förbundna med varandra, bygga. "Inom den blivande skolorganisationen bör följaktligen", säger han vidare, "finnas rum för alenast en enda av staten understödd barndomsskola." Beträffande den kvinnliga ungdomens undervisning framhåller han vidare kravet på beredande av lika möjligheter för all ungdom, manlig såväl som kvinnlig, och nödvändigheten av att staten därför tar sig an flickornas utbildning i samma utsträckning som gossarnas. Denna grundprincip borde förverkligas genom "privatskolornas regelmässiga utbildning till stats- eller kommunala skolor". Till sist framhålls vikten av gymnasiets reformerande med inriktning på en rikare linjedelning.

Utgående från dessa riktlinjer har kommissionen nu utfört sitt omfattande arbete, och resultatet därav, det digra betänkandet, kommer nu att granskas och diskuteras landet runt. Redan har diskussionen därom börjat såväl i Stockholm som i Göteborg, där de olika lärarekärorna med stor spänning väntat på det länge bebadade reformförslaget. I Göteborg ha redan två av kommissionens ledamöter redogjort för förslaget: undervisningsrådet W. Björck inför folkskol-läraryrnas förening, den s. k. Göteborgs Skolförening, och skolföreståndarinnan G. Martin inför Göteborgs Flickskoleförening.

Som det icke är möjligt att i en begränsad tidningsartikel taga upp alla de reformer angående skolornas såväl yttre som inre organisation, vilka av kommissionen "föreslås, vill jag här endast upptaga huvudpunkterna i förslaget samt i korthet påpeka de ny-

samma arbetskvantitet. Hans månatliga lön är 473 kr., min 319 kr. Hans arbete betalas med 154 kr. extra för att det är manligt. — Vänta, det är mer! En överpostiljon, den högsta graden av den personal som i dagligt tal kallas brevbarare, har också högre lön än jag eller 342 kr. Jag har betydligt större kunskaper än han, jag står över honom i tjänsten, mitt arbete är mycket ansvarsfullare och mera krävande än hans, men det är han, som utkwitterar den högsta lönen —

Åh nej, tiderna ha ännu inte hunnit bli så särdeles mycket bättre för oss kvinnor.

heter, mot vilka med all säkerhet motstånd kommer att resas från pedagogiskt håll.

Den nya enhetliga skolbyggnaden skall enligt kommissionens förslag bestå av en 6-klassig folkskola, botten-skolan, i vilken alla Sveriges barn skola få den grundläggande undervisningen. På denna uppbygges en 4-klassig realskola, vars avslutning är realexamen, ungefär motsvarande den nuvarande realskoleexamen. Denna examen skall ej, såsom nu, blott avläggas av de elever, som ämnar sluta sina skolstudier med denna examensklass, utan även avläggas av dem, som ämnar fortsätta genom gymnasiet fram till studentexamen. Det nya gymnasiet blir 3-årigt. Skolgången från botten upp till studentexamen skulle således i framtiden skola taga en tid av 13 år (6 + 4 + 3), under det att det normala nu är 12 år (3 förberedande klasser eller 3 folkskoleklasser + 9 klasser i ett allmänt läroverk).

Alla dessa skolor tänkas i regel vara samskolor. I sin motivering för denna skoltyp säger kommissionen: "Då för framtiden ett avsevärt antal flickor för sitt levnadskall komma att behöva samma slags kunskaper som gossarna, hava viktiga samhällsintressen ansetts kräva, att gossar och flickor erhålla en med avseende på innehållet likartad undervisning. Under dessa förhållanden har det därför tetsig naturligt, att samma skola gemensamt fostrar dem, som en gång skola stå sida vid sida i arbetet för ett gemensamt samhälle. Lägges därtill, att samundervisning påkallas även av betydelsefulla hänsyn av ekonomisk art, har kommissionen ej kunnat finna annat än att en så beskaffad anordning är både berättigad och önskvärd." En del invändningar mot lämpligheten av samundervisningen upptagas till behandling, men tillerkänns ej någon större betydelse. Kommissionen föreslår emellertid att i fråga om arbetsordning, timplan och disciplin viss hänsyn skall tagas till könets olikhet. Dessutom föreslår kommissionen, att i samhället, där förhållandena medgiva anordnande av två eller flera läroanstalter å såväl mellan- som högsta-diet, tillbörligt utrymme bör givas åt särundervisning av såväl gossar som flickor, i det att läroanstalter av särskoletyp där må upprättas vid sidan av samskolor.

Alltså kan även i framtiden skolorganisation någon plats finnas för speciella gosskolor och dito flickskolor. Den svenska 8-klassiga flickskolan, som under decennier utformats och utvecklats till vad den nu är, och som väl av flertalet pedagoger anses vara en för de svenska flickorna väl lämpad skolform, är särskilt föremål för kommissionens reformerande, i det den, såsom någon uttryckt saken, både "rothugges" och "topphugges". De tre förberedande klasserna skola främst bortskäras, men med dem även de två lägsta elementärklasserna för

Px.

PALLADIUM

Göteborgs största och mest populära filmteater

De förmärsta programmen från världens största film-institut och alltid den mest konstnärligt utförda musik

Vita Bandet
Slottsskogen

MUSIK VARJE AFTON
av en avdelning ur Göteborgs Symfoniorkester.

CARLSTEDTS REALSKOLA
Kungälvsvägen 1. — Telefon 378.
Sex realklasser o. tre förberedande (småskola).
Allm. läroverkens kursplan följes.
Anmäl. dagl. 11—12. Öns. Sänkta avgifter.
J. Ohlander Ester Lundholm
Läroverksadjunkt. Föreståndarinna.

Har Ni tänkt

att prenumerera på "Kvinnornas Tidning", denna de svenska kvinnornas egen röst i prässen, så var vänlig och sätt beslutet i verkställighet!

Prenumerera å närmaste postkontor eller direkt på tidningens Expedition Vallgatan 27, Göteborg.

PRIS: Helår Kr. 6:—
Halvår 3:75
Kvartal 2:—

Teaterspalten.

Göteborgsteatrarne

ha nu efter slutad vintersäsong slagit igen sina portar, men samtidigt har sommaren lika plötsligt uppenbar sig och gjort det möjligt för friluftsteatrarne att upptaga sin av publiken alltid med nöje mottagna verksamhet. Fru Gerda Thomée har sålunda allt redo för friluftsscenen i Slottsskogen, dit hon samlat en talrik trupp populära skådespelare. Som de främsta namnen möta, utom fru Thomées eget, Carl Barcklinds och hans frus. Vidare äro att nämna fröknarna Wiberg och Natt och Dag från Nya Teatern i Göteborg, hrr Bertil Brusewitz, samt Tor Weiden från Vasan i Stockholm, om vilken det säges, att han ifråga om yttre företeenden fördunklar t. o. m. Gösta Ekman, och slutligen hrr Knut Holm och Stéen samt ännu åtskilliga andra. Spellistan upptar en mängd roliga saker, lustspel och folklivsskildringar, tillrättalagda för sommarhumöret. Icke ens operetter komma att saknas. Det hela är ett utslag av kvinnlig företagsamhet, som är förtjänt av uppmuntran. Den kvinnliga publiken kan här ge teaterns populära direktis ett gott handtag.

Palladium, den kända Göteborgsbiografen, som under säsongen framfört ett antal framstående filmverk, har i avslutning till den nyligen högtidliga hållna 10-årsdagen av August Strindbergs dödsdag på veckans program upptagit diktarens för filmen tillrättalagda märkliga drama »Fröken Julie». Filmen som inspelats i Tyskland med den framstående filmskådespelerskan Asta Nielsen i titelrollen har sin premiär den 22 maj. Med anledning av föreställningens högtidliga innebörd kommer samtidigt en prolog till Strindbergs minne att uppläsa.

BLANDAT.

Barnatårar väta endast kinden.
*
Saknaden är en god läromästare.
*
Även den tappreste ibland oss kan understundom vara rädd för sig själv.
*
Man kan inte vara nog försiktig i valet av sina fiender.
*
De klassiska författarne äro de, som alla tala om men ingen läser.

Förlorad vänskap.

Den danske författaren, provinsialläkaren Hans Kaarsberg, berättar i sina på Gyldendalska förlaget utkomna underhållande "Memoirer" bl. a. en hundhistoria, vars senare gripande del vi här nedan återgiva. I sin presentation av hunden beskriver d:r K. honom som en ful, brun pudel, vilken, utan att vara en verklig jakthund, dock var utmärkt som jakt- och för övrigt ett underverk av kloket och trohet. Och nu giva vi ordet till författaren:

— Som man av denna minnesruna förstår, älskade jag min hund, min första hund, och han mig. Det faller mig därför tungt för bröstet att berättat, hur det sedan gick med "Hvas" och — mig.
Efter hand som mitt intresse för jakten växte stod det klart för mig, att jag måste skaffa mig en riktig jakthund, som "stod" för vilt. Jag skaffade mig en valp efter en dansk hönshund och en brun Hardenbergsetter. Två hundar av så olika ras som Hvas och nykomlingen kunde jag ej gärna behålla och ha användning för. Då en hyggelig karl i trakten, en mil därifrån jag bodde, bad mig om att få pudeln, lämnade jag gärna mitt medgivande. Ty mannen beundrade "Hvas", höll av honom och skulle med absolut säkerhet behandla honom väl.

Det dröjde icke länge efter skilsmässan förrän pudeln en mörk natt skrapade på ytterdörren till mitt hus och med ett klagande tjut bad om att bli insläppt. Jag gick genast upp, öppnade dörren för honom och nådes icke jaga honom hem — till hans nya hem. Dagen därpå tog jag honom med till den nye husbonden, där jag två gånger i veckan hade mottagning för patienter. Men då pudeln åter och åter kom igen, blev jag ense med den nye ägaren om, att det var nödvändigt att visa bort hunden. En höstnatt stod han utanför min dörr. Och — jag gick ut och gav honom ett rapp med ridpiskan över ryggen!

Han visade icke något tecken till vare sig smärta eller vrede. Gjorde blott helt om och gick tillbaka till sin nye herre. Men — sedan den natten lätsade hunden, som om han icke kände mig! När jag kom, betraktade han mig med en blick, som jag aldrig skall glömma.

"Hvas" hade ett präktigt kosthäll och på allt sätt gott hos sin nye herre. Han begagnades aldrig till jakt, för aldrig illa. Han blev fet.

Några år gingo. Hans syn blev dålig. Han var nu gammal. Så fick han den ovanan att gå och stjåla i granngårdarne. En dag kom han hem med knäckt underkäke. Skadan läktes emellertid snart och "Hvas" fortsatte att leva med sned underkäke och med tydlig "grå starr". Fullständigt blind var han dock ej ännu.

En vacker höstdag, då jag var borta i den gård, där "Hvas" hade sitt hem, och tidigare än vanligt var färdig med mina patienter, fick jag det infallet att taga hunden med mig på jakt. Han följde med mig ut på vårt gamla revir. Jag fattade posto på ett lämpligt ställe, hunden fick upp ett spår och följde det lite stelbent som en åldring. Men hans näsa var lika fin som förr. Snart hade jag en hare inom håll, han stupade för skottet och pudeln var i samma ögonblick över honom — alldeles som i gamla dagar!

Och som då för länge sedan böjde jag mig ned och smekte honom. Rörd tog jag hans trofaste, gråsprängda huvud mellan mina händer, sade honom mina bästa, ömmaste ord. Då — darrade plötsligt hans läppar, han slet sig lös och — bet mig i handen.

Långsamt gingo vi hem. Mitt hjärta var tungt. Och jag var hemsk till mods.

Vi äro tacksamma, om Ni rekommenderar Kvinnornas Tidning till Edra vänner!

Andras affärer.

Häcklandet av andra är utmärkande för många människor, men bland människor särskilt för kvinnan och bland kvinnor i särskilt hög grad för de mindre utvecklade ibland dem. Det är i all synnerhet just dessa, som, själva i saknad av omdömesgillhet, av förmågan att klart och lidelsefritt diskutera ett spörsmål, att insätta en sak på dess rätta plats, göra sina medmänniskors handlingar och uttalanden till föremål för de mest hopplösa tolkningar och förvrängningar.

När en sansad och rätttrådig människas omdöme råkar falla ned i en sådan krets är det att förlikna vid en fjäder, som på det samvetsgrannaste plockas sönder och sprides som en massa dun, vilket fastnar på var och en som kommer i närheten. Ett ord i förbigående blir en lång, ja, ändlös historia, som färgas och blåses upp tills den tycks fylla världen. En obetydlig episod broderas ut med gissningar, antaganden, påståenden, tills den är oigenkännlig i sin ursprungliga enkla form.

Mången har kanske icke klagat för sig den oerhörda skillnaden mellan ett uttalande och skvallet. Om fru A. exempelvis säger till fru B.: "Jag är mycket förtjust i fru C.", men hennes uppfattning av musik synes mig något egendomlig — är detta ett uttalande utan vidare. Men om fru B. sedan för saken vidare till fru E., F. och G. i en form, som på något sätt avviker från detta uttalande, så att det får sken av någon slags personlig animositet, är skvallrets simpla väg redan beträdd.

I huru många tusen fall i våra samhällen finns det icke människor, som måste genomgå oförskyllda lidanden, därför att deras omgivning på detta världsösa sätt handskas med sanningen. Hur ofta få ej personer vid ankomsten till den plats, som är deras tillfälliga eller dagliga uppehållsort, se en flock viskande, tasslande människor, som vid deras inträde plötsligt fara ifrån varandra och anlägga en menande och obehaglig min. De förstå ej varför, men ana att de plötsligt blivit föremål för alla dessa människors hemlighetsfulla sammankomster och konspirationer. De känna dunet som yr i luften — men fjädern, från vilket det kom — hur skulle de kunna ana att det varit de själva, som någon gång i ett tanklöst ögonblick släppt till den!

Det är ledsamt att i Kvinnornas egen tidning behöva säga, att när ett samtal får denna småaktiga, ljusskygga och illvilliga form, så är det vanligen kvinnor som föra ordet. Men icke kvinnan av i dag, som i livets skola lärt sig ridderlighet, takt och en viss försiktighet gent emot sin nästa, icke kvinnan par préférence, idealet för alla tider, som är instinktivt moderligt, god och beskyddande mot allt levande, och som med nobel avsky stöter ifrån sig allt simpelt i livet — utan kvinnan på hennes ännu utvecklade och oskolade ståndpunkt, som i

Kvinnan som ville dö.

Översättning för denna tidning av S. F.

Forts. och slut fr. föreg. n:r.

Som författare bör ni finna den värd er uppmärksamhet. Det berodde på, att hon alltid hade varit ensam; det var det som var början till olyckan — hennes ensamhet. Det är förskräckligt att tänka på, hur många stackars små kvinnor i London, som få sina hjärtan krossade av ensamhet. Aldrig hade hon en kamrat, aldrig ett nöje.

Om morgonen gick hon till sitt arbete, om kvällen tillbaka till sitt hyrd rum. Hon var då en ung flicka på 18 år, och hon vandrade iväg med glatt mod. Och hon var glad, då hon var 20, och 25, ja 30 — ty alltjämt höll hon kuraget uppe med tanken på, att någonting ljusare låg och väntade på henne; hon hoppades alltjämt, i likhet med mig på "det roliga."

Nyheter i Wienerblusar

bäst och billigast hos

FRIBERG & ANDERSON
Kungälvsvägen 1. — Tel. 7235

medvetande av sin underlägsenhet, som i brist på alla stora och samlande intressen har sin glädje i att avundsam kritiserar och sönderpluttra.

Ty det är ett faktum, som ständigt besannar sig, och som de, som bedrövas över småaktigheterna i livet, alltid borde hålla inför sina ögon: det är aldrig ridderligheten, godheten, ädelheten, som hålla sammankomst för att förvanska och förvränga obetydlighetens, lumpenhetens och avundens handlingar och ord. Det är aldrig de som hava makten, som öppna konspirationens fjäd mot de obetydliga.

Nej, det är alltid de små kring de stora, rättarna kring lejonet, som kunna förnedra sig till detta hemlighetsfulla oavlätliga, i sin art beundransvärt ihärdiga undermineringsarbete av bättre och lyckligare lottade medmänniskors position.

En verkligt samhällsdisciplinerad kvinna, som en gång på en första visitt mottagit en dam, som enträget sökt att göra hennes bekantskap, yttrade sedan damen gått till undertecknad följande förstämde ord:

— För henne blev jag rädd. Vi hade knappast samtalat i tio minuter, förrän hon började tala illa om mina ovänner. Det gjorde ett så obehagligt intryck på mig, att jag beslutit mig för att aldrig mottaga henne mer.

Denna kvinna kände sig förnead av ett dylikt lumpet förtroende. Att det riktades mot hennes vedersakare gjorde ej saken bättre — snarare tvärtom.

På detta sätt känner gentlemannen bland män — så känner även en gentlewoman bland kvinnor. När denna känsla blivit mera allmän än nu är förhållandet, när häcklandet av andra och skumraskintrigerna synas kvinnorna lika föraktliga som de uppfattas av de verkliga männen, då hava vi nått ett gott stycke framåt på samhällsdisciplinens och samhällsfridens ännu ganska glest frekventerade, men oändligt angenäma väg.

En vid väggkanten.

Erfarenheten tar otroligt ringa lärpenningar, men är dock en läromästare som ingen annan.

Thomas Carlyle.

Alla stunder av högtid och allvar — eller av glädje! — dem skall du vakta på; varje sekund då din själ lever.

Hans Larsson.

"Fortsätt", sade jag.
"Då hon under åratall varit kontorist och dessutom arbetat hemma, hade hon fått ihop en liten summa. Men hon vågade ej röra den — ty nu började hon känna den ensamstående kvinnans annalkande fasa för, att en dag bli sjuk och då behöva pengarna."
Och "det roliga" kom inte.
"Hennes ungdom gick sin kos, ryngkor började smyga sig fram omkring ögon och mun — hon tittade i spegeln och upptäckte dem — och hon vandrade inte sin väg fram fullt så tappert längre. Mer än tjugo års strävsamt arbete hade hon haft, och tillitsfullheten började dö inom henne. Hon var alldeles utmatnad av att längta, min herre. Hon önskade sätta på sig vackra saker, imman hon blev gammal — hon förtärdes av längtan efter den smakbit av lyckan, som var ämnad för henne."

Han blåste ut en rökering i luften och betraktade den noga.
Det stadiet gick över. Det tycktes henne, allt som tiden släpade sig fram, att hon ej längre hade energi nog att längta efter någonting. Hon

var trött. Då hon lade sig att sova, kände hon ingen vidare lust att någonsin vakna igen. Enligt min tanke, var det inte alls arbetet, som var orsak härtil — det var tråkigheten, tomheten i hennes liv, känslan av, att det gled henne ur händerna. Slutligen fick hon gå till en doktor, och han talade om "depression" och melankoli.

De bästa **HANDSKAR** och det rikaste urval

Drottningg. 24 **HANDSKOMPANIET** Tel. 15379

Gustaf Byrmans Enka
10 Korsgatan 10
Göteborg
Manufaktur-, Kapp- & Pälsvaruaffär.
Presentkort. Tel. 1913.

Insändarnes spalt

Anhålls värdsamt om plats för nedanstående inlägg i eder ärade tidning.

Hon som vågade.

Det var icke utan att undertecknad hyst en förhoppning om att i föregående n:r av Kvinnornas Tidning få se ett genmäle mot det ironiska och hänfulla sätt, varpå somliga pressorgan ansågo sig böra behandla en vädjan från en av våra riksdagskvinnor, fru Thüring från Göteborg, om bättre och gratis anordnade kabinettsförhållanden för kvinnor. När så icke var fallet, när Redaktionen tydligen haft utrymnet disponerat för andra ting, kan detta inlägg synas komma väl mycket post festum och dock kanske icke för själva saken helt obefogat.

Att någon förnuftig människa kunnat finna något följligt i fru Thürings vädjan förefaller oförklarligt. Det följliga ligger väl snarast i att våra samhällen på detta för hygienens o. hälsan så utomordentligt betydelsefulla område ännu äro så under all kritik otillfredsställande ordnade att en sådan vädjan från enskild person överhuvudt skall vara nödvändig.

Man skulle ju annars tro att allmänheten med full rätt att fordra en allsidigt tillfredsställande lösning lagt detta uppdrag i vederbörande myndigheters händer. Hur sorgligt den överallt är löst, därom skulle väl snart sagt varje invånare i Sveriges rike genom egna erfarenheter kunna vittna. Men ingen vill. Att fru Thüring haft det personliga modet att våga tala länder henne endast till alla största heder. Önskvärdt vore blott att kvinnor landet runt i likhet med fru Thüring toge upp en fråga, som just därför att den icke tål mycket att talas om, helst borde bringas ur världen genom att en gång för alla lösas.
D. L.

— Tycker du inte det är roligt längre att vara gift?
— Jo visst!
— Men du är så lite hemma?
— Kära vän, man kan väl inte ha roligt jämt och ständigt heller.

HVAR 8 DAG

"en verkligt förstklassig illustrerad tidskrift — — —"
"— med gedigen och fint kultiverad ton — — — — —"
SÄGER DAGSPRESSEN

Bör ej saknas i något svenskt hem!

PRENUMERERA Å NÄRMASTE POSTANSTÄLT ELLER BOKHANDEL!

BAKOM Kvinnornas Tidning

stå inga affärs- eller partipolitiska intressen.
Ägd och redigerad av kvinnor, ekonomiskt oberoende och självständig ställer sig tidningen i

den svenska kvinnovärldens tjänst

för att som **dess eget prässorgan** främja kvinnornas intressen på alla områden.

Stöd företaget genom **prenumerat!**

Pris för halvår kr. 3:75
Pris för kvartal kr. 2:00

Vid prenumeration, t. ex. medels postanvisning, direkt på tidningens expedition, Vallgatan 27, Göteborg, erhållas alla under juni utkommande nummer fritt.

Var god rekommendera tidningen till Edra vänner!

VID DÖDSFALL
Ring 3623 eller 14090
C. L. Schmidts Begravningsbyrå
24 Kungälvsvägen 24, Göteborg.
Anordnar allt till begravning hörande på erkänt bästa sätt till ytterst billigt arvode. Solidaste och vackraste likkistor och svepningar.

Bittert

ångrar Ni Er, då Ni fått linnestört av dåliga tvättmedel, fast Ni borde veta att Tomtens Tvättpulver är alldeles oskadligt.

gång kläder i sin kappsäck och resa till Europa följande morgon. Jag sade honom vidare, att ditkommen borde han gno omkring i magasinerna och köpa allt möjligt, som han kunde behöva att sätta på sig. Jag gissar, att mina argument ej voro så utmärkt som min goda vilja — då jag gick nedåt staden efter frukosten fick jag höra, att han skjutit sig. Melankoli är ingenting att leka med — — — Nej, doktors råd till den lilla kvinnan var av föga värde. På vägen till hennes kontor fanns en bro. En kväll, då hon gick över denna, slog den tanken henne, att det skulle vara härligt att ligga i floden och höra vattenet sjunga i örönen. Hon slet sig hastigt därifrån, alldeles yr i huvudet. Var morgon och var kväll skulle hon emellertid gå över samma bro, förstär ni. Var morgon och var kväll dunkade samma tanke i hennes hjärna, och hon stannade vid bröstvärnet och stirrade ner."

Under det uppehållet han gjorde, trängde musiken från koncertsalen pinsamt starkt ut till oss. Den höll på att spela: "Upphjudning till valsen". "Nåväl, alldeles som den vän

Holger Bille

TANDKLINIK

Vitfjellsplatsen 1 B. Tel. 19340. Göteborg.
(Mitt emot Engelska kyrkan).
Mottagningstid vard. 10—3, sönd. 11—12.
Specialité: *Löständer* alla slag. Guld-
arbeten, guldbryggor och
guldstifttänder.

Resande kunna erhålla sina arbeten på dagen.

Bortskämda barn.

Laboulaye, den berömda franske rättslärde, politiske skriftställaren och människokännaren, har en gång på följande sätt skildrat ett bortskämt barn.

Ett bortskämt barn! Jag känner ej något sorgligare ord i vårt språk! Ett bortskämt barn är ett barn, som man tillåter allt, på vilket man så att säga inympar självkärleken. Man lär det att i alla saker, i alla lägen betrakta sig själv som huvudpersonen, man tillåter det att betrakta sin egen moder som en tjänarinna och fadren som en tråkig skolmästare.

Och vad blir föräldrarnes tack för denna dåraktiga svaghet och eftergivenhet? De skörda endast likgiltighet och förakt av sitt barn till lön. Ingenting smickrar mer ett dylikt barns egenkärlek än när det kan få valde över modren — hon blir dess första offer, men tyvärr ej det enda. Många, många människor skola nödgas lida under en sådan människas nycker och självskhet.

En moders förnämsta dygd är fasthet och följdriktighet. Hon kan ej visa sin moderskärlek på något bättre sätt än genom att uppträda strängt mot sonen eller dottern, då de göra något som är orätt. Hon är sina barns synliga samvete; visar hon efterlätenhet mot barnet, fördärvar hon dess samvete. Att vara rättvis är en moders första plikt. Tala icke med mig om hennes klagan och om hennes utgjutna tårar — allt detta är endast svaghet. Den verkliga äkta moderskärleken är på samma gång sträng och mild; den uppmuntrar till det goda, den tål ej det onda, och ur den spirar modrens lycka såväl som barnets lycka.

Men det är icke nog med att bevara detta sitt herravälde över barnen, man måste också förstå uppfostran dem utan klemighet, man måste lära dem att föra ett sunt, snarare ansträngande än bekvämt levnadsätt. Om i viljen att edra söner skola växa upp till dugande män, edra

KORGSTOLAR

Pris Kr. 14:50

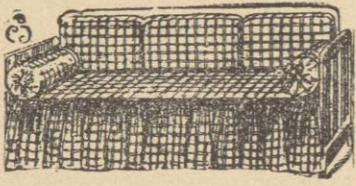
KUDDAR

från

Kr. 7:50 styck.

För Sommarbostaden

Soffor
Sängar
Madrasser
Täckor
Korgstolar
Vilstolar
Hängmattor
Flaggor

Bomullsmattor
Sävmattor
Kokosmattor
Gardiner, vita o. oöul.
Portierstänger
Rullgardiner
m. m.

Platsens största urval.

A.-B.

Carl Johnsson

2 Kungstorget 2,
Göteborg.

döttrar till duktiga kvinnor, så måste I redan från vaggan ingiva dem ett djupt förakt för alla dessa konstlade behov, som i vår tid vunnit så stor utbredning. Barnet måste i föräldrahemmet uppfostras med allvar — det är den enda borgen för dess framtida välgång och lycka.

Var tyst eller säg någonting som är bättre än tystnad!

Att tala mycket och säga mycket är icke detsamma.

Vår starkaste passion är vår svagaste sida.

Tänk så lätt aluminiumkärnen återfås sin silverglänsande yta, då de poleras med **"Zelos Aluminiumputs"**.
Priset är endast 45 öre pr burk.
Tillverkare: Fabrikern Zelos, Göteborg.

HÄLSOVÅRD.

Allehanda om naglarne.

Friska, väl värdade naglar gälla alltid som ett bevis på högre kroppskultur, på samma gång de äro ett ovedersägligt skönhetsdrag. Men för att rätt sköta naglarna, är det nödvändigt att hava en noggrann kännedom om nagelns fysiologi.

En nagel motsvarar det översta "horniga" lagret i överhuden, och enda skillnaden är, att han är hårdare och fastare. Han är byggd på många lager polygonala celler (= celler med hörn och vinklar), och emellanåt förekomma mellan dessa celler eller i deras inre större eller mindre luftblåsor. Detta är de vita fläckor, man ofta observerar i naglarne, och som vanligen äro ett tecken på något störd matsmältning och därav förorsakad oregelmässig blodtillförsel. "Halvmånen" vid nagelroten är tydligen på tummen, men förekommer ofta även å de andra fingrarna. Rörande dess uppkomst ha' de lärda ännu icke enats, man konstaterar blott det faktum att: "Hornhuds-cellerna äro oegenskinliga å denna yta!"

Nagelarnas växtkraft är mycket olika hos olika personer.

I allmänhet växa de fortast hos ungdom och under sommaren. Det heter också, att under sommaren höra handens naglar växa fortare än den vänstra! I allmänhet kan man räkna 4—6 månader, innan en nagel hinner växa från halvmånen till nagelspetsen. För vatten och saltlösningar äro naglarna oegnomträngliga, men man bör akta dem för alla syror, frätande alkalier (= natron- och kalilut samt ammoniak). Har nageln (och dess fals), blivit smutsig så håll handen i ljumt såpatten 10 minuter och borsta sedan med en mjuk borste nagelroten och hela falsen, en hård borste bör endast i nödfall användas för envisa "sorgkanter". Skär sedan nageln med nagelsax eller kniv. Många förorda en nagelfil, men den användes bäst, när nageln är väl torr. Så har man en liten korv-formad påse av sämskskinn, fast stoppad med bomull, och med denna polerar man starkt naglarna, tills de bli så heta, att det gör ont. Vill man då bestå litet rosa nagelpulver, så polerar man igen; det höjer glansen. Men till allra sist bör man gnida dem mot andra flathanden.

Damhattar

nytt lager för säsongen till BILLIGA priser.
Jose. Mosslund, Boljes Bazar 3.

Extra Prima Press- och Droppkäta Damkläde

i ett flertal moderna färger utsäljes billigt direkt från lager.
S. ERICSONS KLÄDESLAGER,
Järntorget 3, Wilsons hus, 2 dra vän.
Öppet 8—7.

Framkallning och Kopiering

20 Års Erfarenhet

i fotografiskt amatörarbete ligger till grund för det arbete vi leverera.

Vi använda för våra kopior endast Velox Papper, vilket är erkänt som det bästa i världen — ehuru ej det billigaste.

Vi emottaga tacksamt Eder beställning å Framkallning, Kopiering och Förstoringar och utföra detta arbete på bästa möjliga sätt.

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA AKTIEBOLAG

Den unge skänigen skriver hem till sin pappa: — Ledsamt nog har jag att förmåla, att jag blev kuggad i realskoleexamen. Det bodde på att jag i svenska stilen felaktigt stavade frokost med två k. Min vanliga häpnadsväckande otur! Tänk om jag i stället för frokost använt det mera lättstavade ordet morggonmåltid!

Konditori & Lunchrestaurant RICH

I hörnet av Kungs- och Korsgatorna (ingång Korsgatan 13)
Kaffefrukostar - Lunchar - Tésupéer, samt goda smörgåsar.
Konditoriservering hela dagen.

NU INKOMMET, till dagens lägsta priser!

Handvävda, färgäktade Bomullstyger, stor sortering. Ylleytyger, Viyella, Flaneler, till klädningar och blusar. Blekta och oblekta Vävnader, bästa fabrikat, med stor rabatt å stycke. Prima kulörta Skjorttyger, Möbelytyger, Gardiner, Borddukar, Bolstervar, Sängtäcken, Linnevävnader, Handddkar och Duktyger, bästa kvalitet. Lahmans Herr- och Damunderkläder. Strumpor. Snörliv. Näsdukar. Förkläden. Prima Bomulls- och Ullgarner.

Bertha Anderson, 15 Korsgatan 15

Bråsths Konditori

Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Han tände en ny cigarr.

Tvårs igenom den juvelprydda exotiska folkmassan sågo vi frånvarande över staketet på den hop trötta vandrare, som saknade de nödiga skillingarna för att komma in. Man kan företaga något sämre, än att resa till Ostende, endast och allena för att ställa sig vid det där tunna staketet och betrakta de två världar, som det skiljer åt.

Slutligen sade jag: "Hon måste tyckt bra mycket om er. Hennes känslor för er gävo henne tillbaka lusten att leva, och så, för att stanna här och få vara tillsammans med er gjorde hon ände på de pengar hon måste ha för att kunna leva."

"Det gör mig gott höra er tala så" genmålde han. "Det är just inte uppmuntrande, att hon försvunnit, då jag inte ens har reda på, i vilket kvarter hon bor. Det skulle emellertid vara mitt livs stoltaste ögonblick, om den där lilla kvinnan ville gifva sig med mig."

Då vi nu resa på oss, säga vi farväl åt varandra. Jag reser direkt till London."

Färiska Grönsaker och Blommor dagligen, från Fridkulla och Sofielund, hos

N. L. Blomberg

TRÄDGÅRDSHALLEN. Tel. 7225.

Johnson & Carlson, Husargatan 24. Tel. 4111.

KÖP
AKTIEBOLAGET
Bröd
Majornas Ångbageri's
KÖP

J. BLIXT, Skoaffär

Dam-, Herr- och Barnskodon. Solida och moderna varor.

Kungstorget 1 (Göthallen).
Bazaren 45 & 47, Kungstorget.
Nya Sjömanshemmet å 1sta Långgatan.
Skanstorget 5.

Den unge mannen som kommit på besök till husets åttaåriga dotter: — Jaså, lilla Elsa, din syster Fanny kommer strax — jaså — jaha —. Nåja det är väl bäst att förråda den stora hemligheten för dig — på balen här i går friade jag till Fanny och — ja, kort och gott, vi gifter oss i höst. Du är väl inte ond för att jag tar din syster ifrån dig?
— Nej, snälla ni, för all del! Det var ju därför vi ställde till balen!

Ett ungt par kommer in i juvelerarebutiken och den unge mannen stammar: — Vi skulle be — vi ville — det är så att — kunde vi få se —. Butiksinnnehavaren till biträdet: — Tag fram lådan med förlovningsringarna!

Professorn: — Vi ha här ett skelett av ett däggdjur — kan kandidaten säga av vilket?
Kandidaten efter en stunds svettning: — Antagligen av ett — ett dödt däggdjur.

Skomakaren filosoferar: — Det är skrämt beställt med rättvisan här i världen. Varför har inte vår herre skapat människan med fyra fötter liksom den övriga boskapen?

Bliv medarbetare i KVINNORNAS TIDNING!

Amalia Gustafssons

Saluhallen 21—23
förstklassiga Charkuterivaror rekommenderas. — Tel. 1976.

DAMER, SEN HIT!
Champonering med frisering utföres för 2:75 Hårbehandling för mjäll och håravfall med elektriska strålar eller vibration, 10 gånger 15 kr. Brudar klädas billigt. Ansiktsbehandling. Hårarbeten, även eget hår omarbetas, hämtas efter tillsägelse. Elever emottagas.
Andrés Damfrisersalong
(Inneh. Anna Smitt). 2a Långgatan 32. Tel. 42259. Närmaste spårväghållplats: Värmlandsgatan.

Antifräknin

är bästa giftrika medel för avlägsnande av fräknar, bruna fläckor (leverfläckar) revormar och solbränna. Gör en ful by ren och vit, Behagligt att använda. Saljes å 3 kr. pr burk hos Parlymer O. Pihlström, Göteborg.

Var god

gynna vid inköp vår tidnings annonsörer samt näm om möjligt «Kvinnornas Tidning»

Ni stärker därigenom avsevärt tidningens ställning som annonsorgan.

Vi tacka på förhand för det vänliga handtaget.

Det är lättare att dö som martyr, än att leva som kristen.

Det är vad kvinnan icke vet, som mest oroar henne.

För sommarnöjen

KORGMÖBLER

till nedsatta priser såväl finare som enklare i rikt urval. Även finnes Res-Pappers-, Hund-, Linne-, Ved-, Kläd-, Specker-, Cykel- och Torgkorgar. Beställningar o. reparationer utföres. Obs! Egen tillverkning. Köp svenska varor.

J. A. JOHANSSONS KORGMÅKARI

Tel. 15823, Storgatan 1. Obs! vid Hagakyrkan.

Telefonnumret

KVINNORNAS TIDNING

är

18070

REGNKAPPOR

utsäljes billigt direkt från lager

S. Ericsons Klädeslager
Järntorget 3, Wilsons hus,
2dra vän. — Öppet 8—7.

Ingen

bör underlåta att prova Bergmans Enkas, Stockholm, smakfulla Delikatessbrödsorter, Skört, närande och märkt gott!

ARLA MJÖLK

Distribution på glasflaskor.

Tel. 85 78, 36 99

ARLA MJÖLKSERVERING

Drottninggatan 13. Tel. 90 96.

jag förlorade i Buffalo", fortsatte han sakta, "gick hon med dödstranken inom sig, under det att hon alla dagar maskinmässigt skötte sitt arbete. Hon hade blivit så förskräckt trött, att det kändes som en befrielse för henne att få dö."

Nu kommer ni att le åt vad jag berättar. "En eftermiddag fick hon syn på en vanlig annonstavla, klistrad på en vägg — en tavla föreställande en bekant plats på kontinenten med mondäna damer, som paraderade på stranden.

Hon berättade mig, att — med tanken på döden fullt rotfast inom sig — hon stod där på Londons gata och betraktade tavlan, och vad hon kände svårt var, att hon skulle lämna livet, utan att en enda gång ha haft på sig en vacker klädning eller ha köpt en buket rosor i december! Ni skrattar säkert åt tanken på, att ett banalt reklamanslag kunde ha en dylik inverkan på en kvinna vid ett sådant tillfälle."

"Jag skrattar inte alls", sade jag. "Hon gick och grubblade häröver tills något av hennes intressen från flicktiden började röra på sig igen. En-

tusiasmen var borta, men hon längtade efter något igen. Och hon blev sittande i tankar. Satt och tittade i sin sparbanksbok, resultatet av hennes livsarbete. Hon räknade ut, att hon skulle kunna lämna sin plats och leva i lyx under en månad. Då den månaden var slut, vore hon fullkomligt utblottad, men, ser ni, det gjorde ju ingenting, då hon var fullt beslutad att gå till vila i Themsen sedan.

Den lilla trälen beslöt att för en gång fly ifrån sin kvava vrå ut i solskenet; hon frågade sig, varför hon ej skulle kunna leva en månad — innan hon dog!...

Hon kände sig försagd, då hon skulle köpa de vackra kläderna: vidrörde med ömhet de finaste, men kände sig rädd för att välja dem åt sig. Hon hade kommit för sent till magasinets för att skaffa sig de saker, hon förr trånat så efter.

Hit kom hon dagen efter min ankomst och fick sin plats närmast mig vid bordet. Hon satt där som en sorgsen liten tingest, kanske var det därför jag genast fäste mig vid henne; när jag nu tänker på det, är det

alldeles förunderligt, hur hon levde upp under den tiden, som vi blevo vänner.

Jag har hört henne skratta, min herre, skratta av hjärtans lust, fastän hennes kassa smälte ihop som snö i solsken; fastän hon darrade för varje gång hon måste växla ett guldmünt; fastän hon genomlades av en rysning vid varje solnedgång, som bringade henne närmare slutet. Det är först i eftermiddag, hon berättat mig allt detta. Jag märkte, att hon var uppörd och frågade om orsaken. Nu tänkte jag träffa henne i kväll igen, och så får jag i stället ett brev, som säger att jag aldrig mer skall se henne. Då de gav mig hennes brev var hon — rest."

"Ni menar väl inte att hon — är död?" frågade jag sakta.

"Inte än", sade han. "Hon skrev, att vår vänskap hjälpt henne en smula, och att hon nu skulle resa tillbaka till sitt gamla hem och försöka sträva vidare."

"Men hon har ju lämnat sin plats och växlat sin sista sedel — hur länge tror ni, att hon skall ha lust att kämpa vidare?"